

NAZWA STUDIÓW (kierunek): **Profilaktyka Przemocy**

CZAS TRWANIA (ilość godzin): **Dwa semestry (240 godzin)**

CEL STUDIÓW (uzasadnienie potrzeby):

Współcześnie zarówno w Polsce, jak i w całej Europie wszelkie dynamiczne zmiany wielu ścierających się wzajemnie opcji socjo-ekonomicznych, politycznych; tendencji centralistycznych i separatystycznych z drugiej strony; blaski i cienie globalizacji, takie jak wciąż narastające ekonomiczne rozwarstwienie społeczne, coraz szybciej znajdują upust w społecznym niezadowoleniu wyrażanym w sposób patologiczny i gwałtowny. Wobec wciąż mnożonych meandrów stanowionego prawa i jakże często medialnie widocznej bezradności organów bezpieczeństwa państwowego, społeczeństwo czuje się coraz bardziej zagrożone „ślepą i nieprzewidywalną” przemocą. Czuje się coraz częściej ofiarą, lub potencjalną ofiarą nagłego zagrożenia, które może nadejść „bez ostrzeżenia”. Tymczasem wybuch agresji jest poprzedzany wyraźnymi sygnałami. Sygnałami, które można dostrzec w porę i przewidzieć rychłe nadejście zagrożenia. Wszelkie środowiska społeczne i instytucje narażone są na wybuchy agresji i przemocy. W szkołach uczeń może terroryzować innych uczniów i nauczycieli, w zakładzie pracy zwolniony pracownik może wziąć na muszkę pracodawcę, w zakładzie karnym więźniowie mogą podnieść bunt, na dowolny organ administracji rządowej lub lokalnej może napaść grupa zdeterminowanych terrorystów.

Studia te stawiają sobie za wyzwanie wyposażenie słuchaczy w kompetencje obserwowania i analizowania możliwości zagrożeń bezpośrednim wybuchem przemocy w różnych środowiskach (zwłaszcza w małej skali) oraz przewidywania ich w taki sposób, aby w ogóle nie dopuszczać do możliwości wybuchu, lub zdusić taki wybuch w zarodku, zanim w ogóle dojdzie do konfrontacji siłowej.

STUDENCI (do kogo adresowane są studia):

Studia te są adresowane dla absolwentów wyższych uczelni (zwłaszcza do tych po ukończonych kierunkach: psychologia, socjologia, pedagogika, prawo, resocjalizacja) pracujących w instytucjach społecznych narażonych na patologie i wybuchy agresji: szkołach, zakładach wychowawczych, domach pomocy społecznej, itd. Także dla osób zajmujących się profesjonalnie ochroną i zarządzaniem ochroną w firmach prywatnych w urzędach oraz organach administracji państwowej. A więc zapraszamy do praktycznego doksztalcania się i zdobywania kompetencji prewencyjnych:

- pedagogów szkolnych, psychologów;
- socjoterapeutów, pracowników socjalnych w domach pomocy społecznej, świetlicach terapeutycznych, schronisk dla kobiet – ofiar przemocy;
- pracowników resocjalizacji, wychowawców i nauczycieli w zakładach wychowawczych, poprawczych, domów dziecka;
- kuratorów, oficerów służb penitencjarnych i policjantów;
- pracowników ochrony osób i mienia oraz osoby związane z zarządzaniem bezpieczeństwem i reagowanie kryzysowym;
- kadrę kierowniczą średniego i wyższego szczebla (np.: managerów ds. kadr);
- wszystkich innych zainteresowanych liderów społeczności lokalnych.

KADRA DYDAKTYCZNA:

Kadrę dydaktyczną tworzą najlepsi specjaliści i eksperci z zakresu psychologii, socjologii, resocjalizacji, bezpieczeństwa, wywodzący się z Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa oraz spośród nauczycieli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i innych ośrodków akademickich oraz praktycy wywodzący się z instytucji związanych z resocjalizacją i bezpieczeństwem publicznym.

KORZYŚCI ZE STUDIÓW:

Absolwenci studiów podyplomowych **Profilaktyka Przemocy** zyskają w sposób następujący:

- będą wyposażeni w rzetelną wiedzę z zakresu psychologicznych i socjologicznych uwarunkowań agresji;
- posiadają kompetencje psychologicznego wywierania wpływu (sterowanie postawami, przełamywanie uprzedzeń), mediacji i negocjacji w konfliktach;

- nauczą się tego, jak zapobiegać zjawisku przemocy większości w środowiskach pracy i szkolnych (mobbingowi, bullyingowi);
- będą posiadać umiejętność przewidywania (dzięki wiedzy, doświadczeniu innych, a także intuicji) wybuchów przemocy ze strony pojedynczych osób i grup oraz nauczą się ufać swoim realnym możliwościom wygaszania takich zachowań zanim dojdzie do „punktu nieuniknionego wybuchu”;
- będą potrafić edukować innych w zakresie posiadanych przez siebie umiejętności przewidywania i zapobiegania przemocy np.: prowadzić kursy psychologicznych aspektów samoobrony dla kobiet;
- staną się specjalistami od analizowania środowiskowych „słabych punktów” narażonych na ataki.

PROGRAM RAMOWY:

Sem.	PRZEDMIOT	Forma zajęć (liczba godzin)					Forma Zal.
		W	Ć	T	S	R	
1	1. Komunikacja społeczna i negocjacje	4	10			14	Z
	2. Prawne aspekty profilaktyki przemocy i resocjalizacji	6				6	Z
	3. Psychologia agresji	14	6			20	E
	4. Psychologiczne mechanizmy wywierania wpływu	10	10			20	E
	5. Psychopatologia przemocy seksualnej	6				6	Z
	6. Profilaktyka przemocy w środowisku miejskim	10	10			20	Z
	7. Profilaktyka przemocy w środowisku zakładów karnych	10	4			14	Z
	8. Samoobrona i obezwładnianie agresora			6		6	Z
	9. Wybrane zagadnienia patologii społecznych	14	6			20	E
RAZEM W SEMESTRZE 1		74	46	6		126	
2	10. Intuicja w służbie zapobiegania przemocy - trening			6		6	Z
	11. Profilaktyka przemocy w rodzinie	10	10			20	Z
	12. Profilaktyka przemocy w środowisku pracy	10	10			20	Z
	13. Profilaktyka przemocy w środowisku szkoły	10	10			20	Z
	14. Psychologia środowiskowa – determinanty przestępczości w środowisku miejskim	10	10			20	E
	15. Radzenie sobie ze stresem, złością i neutralizacja agresji			20		20	Z
	16. Wstęp do psycho i socjoterapii ofiar przemocy	4	4			8	E
RAZEM W SEMESTRZE 2		44	44	26	0	114	
RAZEM		118	90	32	0	240	

Legenda: W – wykład, Ć – ćwiczenia, T - trening, R – Razem, E – egzamin, Z – zaliczenie.

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA:

Komunikacja społeczna i negocjacje – 14 godzin:

Rozumienie innych ludzi: zachowania niewerbalne (mimika i inne kanały niewerbalne), ukryte teorie osobowości. Atrybucja przyczyn zachowania innych, błędy atrybucji. Teorie komunikacji: nadawca-komunikat-odbiorca. Kierowanie wrażeniem – autoprzedstawienie. Asertywność w relacjach społecznych. Pułapki podejmowania decyzji grupowych. Dylemat więźnia. Strategie rywalizacji i współpracy. Stosowanie gróźb. Społeczne skutki komunikowania się. Wzorce w procesach mediacji, negocjacji. Strategia GRIT. Poszukiwanie rozwiązań integrujących.

Prawne aspekty profilaktyki przemocy i resocjalizacji – 6 godzin:

Podstawowe przepisy prawne regulujące kwestie profilaktyki, jej budowy i realizacji na różnych poziomach instytucji. Wybrane elementy prawa karnego i procesowego oraz postępowania wobec nieletnich (tj. grupy, do której najczęściej trafiają programy profilaktyczne w lokalnych społecznościach).

Psychologia agresji – 20 godzin:

Czym jest agresja? Wyjaśnienia biologiczne i socjobiologiczne, wyjaśnienia psychologiczne (teoria uczenia się, teoria frustracji-agresji), różnice indywidualne w agresji (różnice płciowe, osobowościowe), sytuacyjne uwarunkowania agresji (sygnały agresywne, ból i niewygodność, stresory środowiskowe). Sytuacje społeczne prowadzące do agresji. Przemoc w mediach a agresja.

Psychologiczne mechanizmy wywierania wpływu – 20 godzin:

Informacyjny wpływ społeczny – potrzeba bycia przekonywanym o tym, co słuszne. Konformizm. Postawy i zmiany postaw. Definicja i geneza postaw. Postawy a rozumienie świata społecznego. Wpływ postaw na zachowanie. Modyfikatory i moderatory zgodności postawy z zachowaniem. Uodpornianie na zmianę postawy. Mechanizmy modyfikacji postaw: teoria sądów społecznych, teorie perswazji. Wpływ tłumy i grup na zachowanie. Zjawisko rozproszenia odpowiedzialności w grupie. Posłuszeństwo wobec autorytetu. Uleganie prośbom – 4 strategie formułowania prośby. Teoria wpływu społecznego: teoria dynamiczna wpływu społecznego. Sugestia, perswazja, propaganda.

Psychopatologia przemocy seksualnej – 6 godzin:

Źródła i formy przemocy seksualnej (pojęcie agresji seksualnej i jej uwarunkowań psychologicznych oraz społecznych). Sado-masochizm (ujęcia kliniczne i potoczne, mechanizmy zadawania/czerpania przyjemności z cierpienia psychicznego lub fizycznego). Profilaktyka i terapia (zapobieganie agresji seksualnej i leczenie ofiar oraz sprawców przemocy seksualnej).

Profilaktyka przemocy w środowisku miejskim – 20 godzin:

Poczucie bezpieczeństwa w mieście. Agresja sportowa (pseudokibice), zamieszki, przestępczość gangów. Przemoc warunkowana etnicznie i politycznie. Sposoby przeciwdziałania przestępczości w środowisku miejskim: instytucjonalne metody przeciwdziałania przestępczości, wizje na rolę policji i straży miejskich, projektowanie bezpiecznego środowiska, rewitalizacja obszarów miejskich.

Profilaktyka przemocy w środowisku zakładów karnych – 14 godzin:

Specyfika problemów osadzonych i wychowawców/strażników w zakładach karnych. Przegląd zasadniczych problemów systemu resocjalizacji. Przemity, ucieczki, bunty, samookaleczenia, przemoc wobec współwięźnia, przemoc seksualna oraz przeciwdziałanie tym zjawiskom. Kultura grypsierka. Zasady działania strażnika/wychowawcy. Rola psychologów w wspomaganiu pracy strażników. Przemoc strażników wobec osadzonych. Rola twórczego wykorzystania czasu osadzonych. System programowanego oddziaływania. Mediacje w zakładach karnych. Zatrudnianie skazanych.

Wybrane zagadnienia patologii społecznych – 20 godzin:

Pojęcie i zakres patologii społecznej w kontekście zmiennych ustrojowych, podkulturowych i osobowościowych; przegląd wybranych teorii dewiacji; szczególna rola prawa i zagadnienie sprawiedliwości; terroryzm w kontekście "zderzenia cywilizacji". Zjawiska patologii indywidualnej i grupowej (alkoholizm, narkomania, przemoc, AIDS, autodestrukcja, patologia rodziny, bezrobocie); problematyka przestępczości (podstawowe pojęcia, kategorie i podziały, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przestępczości nieletnich); patologia instytucji; koncepcje przeciwdziałania negatywnym zachowaniom i zjawiskom w życiu zbiorowym w różnicowaniach proponowanych przez teorie patologii społecznej i kryminologii.

Intuicja w służbie zapobiegania przemocy - trening – 6 godzin:

Rola intuicji – wiedza, doświadczenia. Trening spostrzegawczości. Modus operandi typowych sprawców przemocy (w rodzinie, gwałty, nękania, przemoc w miejscu pracy) Rola przewidywania. Wiedza o sygnałach spustowych agresji. Sygnały świadczące o: kłamstwie, manipulacji, chęci zdobycia zaufania ofiary. Typowe zachowania „drapieżcy czyhającego na ofiarę”. Sygnały zagrożenia – rola rozsądku. Wrażenia, poprzez które intuicja daje sygnał o zagrożeniu. Zbawienna rola strachu. Jak wystrzegać się banalizowania i racjonalizowania sygnałów intuicji?

Profilaktyka przemocy w rodzinie – 20 godzin:

Specyfika przemocy w rodzinie: wobec współmałżonka, wobec dziecka. Choroby psychiczne a przemoc rodzina. Rola alkoholizmu oraz innych patologii i uzależnień/współuzależnień w zjawisku przemocy domowej. Krzywdzenie i zaniechanie osób starszych. Analiza ról: ofiary i prześladowcy u członków rodziny (gra - Trójkąt Dramatyczny, itp.). Syndromy: wyuczona bezradności i nadmiernej potrzeby kontroli w przemocy rodzinnej. Sposoby wspierania kryzysowego, terapii rodzinnej oraz zapobiegania przemocy/promowania zdrowia rodziny.

Profilaktyka przemocy w środowisku pracy – 20 godzin:

Mobbing, Bullying. Molestowanie seksualne w pracy (trzy typy). Przemoc osób zwalnianych (wobec szefów, współpracowników). Zawody i środowiska pracy szczególnie narażone na występowanie przemocy. Aspekty prewencyjne w procesie doboru kadry. Prewencja przemocy w instytucjach i firmach.

Profilaktyka przemocy w środowisku szkoły – 20 godzin:

Czynniki ryzyka przemocy w szkole: indywidualne, instytucjonalne, grupowe, rodzinne. Przemoc seksualna w szkole, kradzieże, gangi. Mobbing i outsiderzy. Percepcja sytuacji konfliktowej nauczyciel-uczeń, uczeń-uczeń. Pedagogiczno-psychologiczne podstawy oddziaływań interwencyjnych i prewencyjnych w szkole. Antyspołeczne subkultury młodzieżowe a przemoc grupowa. Rozwijanie interakcyjnych kompetencji nauczyciela. Miejsce profilaktyki przemocy w programach promujących zdrowie w szkołach.

Psychologia środowiskowa – determinanty przestępczości w środowisku miejskim – 20 godzin:

Patologie życia w środowisku miejskim: stres środowiskowy, zagęszczenie, stłoczenie, dezindywidualizacja, anonimowość, rozproszenie odpowiedzialności. Przemoc w środowisku miejskim: wandalizm, przemoc. Kategorie przestępczości a obszary środowiska miejskiego. Badania rozkładu przestępczości, mapowanie przestępczości. Teorie przyczyn przestępczości w środowisku miejskim, teoria sposobności, teoria sąsiedztwa itp.

Radzenie sobie ze stresem, złością i neutralizacja agresji – 10 godzin:

Radzenie sobie ze stresem: relaksacja, strategie, sposoby szybkie i wolne, Radzenie sobie ze złością. Rozładowanie a samoświadomość, przeprosiny jako rozładowania gniewu, przebaczenie. Modelowanie nieagresywnych zachowań. Trening umiejętności komunikacyjnych i strategii rozwiązywania problemów. Rozwijanie empatii. Złość jako efekt nieumiejętności zachowań asertywnych.

Wstęp do psycho- i socioterapii ofiar przemocy – 8 godzin:

Podstawowe zasady interwencji kryzysowej. Praca schronisk i grup wsparcia. Podstawowe zasady terapii grupowej. Terapia traumy. Postępowanie (pierwsza pomoc) w syndromie stresu pourazowego.

WARUNKI PRZYJĘCIA:

1. O przyjęcie na studia podyplomowe mogą ubiegać się osoby, które ukończyły studia wyższe.
2. Rekrutacja odbywa się bez egzaminów wstępnych.
3. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc, o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń.
4. Warunkiem przyjęcia na studia podyplomowe jest złożenie kompletu dokumentów:
 - oryginał lub odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych,

- wypełniony kwestionariusz zgłoszeniowy – możliwość pobrania w wersji elektronicznej pod adresem: <http://www.wsb.net.pl/postgraduate-recruitment.php> (formularz dostępny także w sekretariacie studiów podyplomowych),
- podanie do Rektora o przyjęcie na studia podyplomowe – możliwość pobrania w wersji elektronicznej pod adresem: <http://www.wsb.net.pl/postgraduate-recruitment.php> (formularz dostępny także w sekretariacie studiów podyplomowych),
- 2 fotografie o wymiarze 37x52 bez nakrycia głowy, na jasnym tle,
- 2 koperty ze znaczkami zaadresowane do siebie,

oraz wpłacenie opłaty rekrutacyjnej w wysokości 50 zł przy zapisie w sekretariacie studiów podyplomowych lub przelewem na konto Uczelni: **07 1050 1520 1000 0023 2843 8268** z dopiskiem „*opłata rekrutacyjna – studia podyplomowe*”.

Istnieje także możliwość przesłania dokumentów pocztą tradycyjną, faksem (**0-61 642 15 99**) lub pocztą elektroniczną (podyplomowe@wsb.net.pl). Wówczas do dokumentów należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty rekrutacyjnej.

W przypadku przesyłania dokumentów faksem lub pocztą elektroniczną, oryginalną dokumentację należy przesłać pocztą tradycyjną lub dostarczyć osobiście jeszcze przed rozpoczęciem zajęć.

WYSOKOŚĆ OPŁAT:

Opłata za naukę na studiach podyplomowych obejmuje:

- bezzwrotną opłatę rekrutacyjną w wysokości **50 zł**,
- opłatę czesnego w wysokości **1400 zł za semestr**.

WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW:

Warunkiem ukończenia studiów podyplomowych jest:

1. Uzyskanie zaliczeń oraz zdanie egzaminów określonych w planie studiów
2. Pozytywna ocena z egzaminu końcowego
3. Uregulowanie opłat za studia.